

Building back better

Derde tussenrapportage Giro555-actie 'Help slachtoffers Filipijnen'

Deel 1: Financieel rapport

Publicatiedatum: november 2015

Inhoudsopgave

1. Financieel overzichtstabel en –figuur	3
2. Inleiding	5
3. Opbrengsten en kosten actie	6
4. Verdeling en overmaking Giro555-gelden	7
5. Opbrengsten en kosten Giro555-deelnemers (AKV)	9
6. Bestedingsproces en bestedingen	10
6.1 Bestedingsproces	10
6.2 Bestedingen aan noodhulp en wederopbouw	10
6.3 Bestedingen per organisatie en cluster	12
6.4 Programmamanagementkosten	12
7. Toerekening resultaten	13
8. Beheersing	14
9. Financiële verantwoording	15
Bijlage 1: Uitsplitsing overmakingen van Giro555 naar deelnemers	17
Bijlage 2: Geldstromen SHO-deelnemers	18
Bijlage 3: Programmamanagementkosten (PMS)	20

Leeswijzer:

Dit financiële rapport geeft een overzicht van de financiën van 11 november 2013 tot en met 31 juli 2015 van de Nationale Actie “Help Slachtoffers ramp Filipijnen”. Het rapport is samengesteld op basis van individuele financiële rapportages aangeleverd door de 9 hulporganisaties die deelnemen aan deze actie.

Het rapport start met een algemeen overzicht, zowel in cijfers als in een illustratie. Dit overzicht wordt vervolgens uitgewerkt en verder uitgelegd in de rest van het rapport.

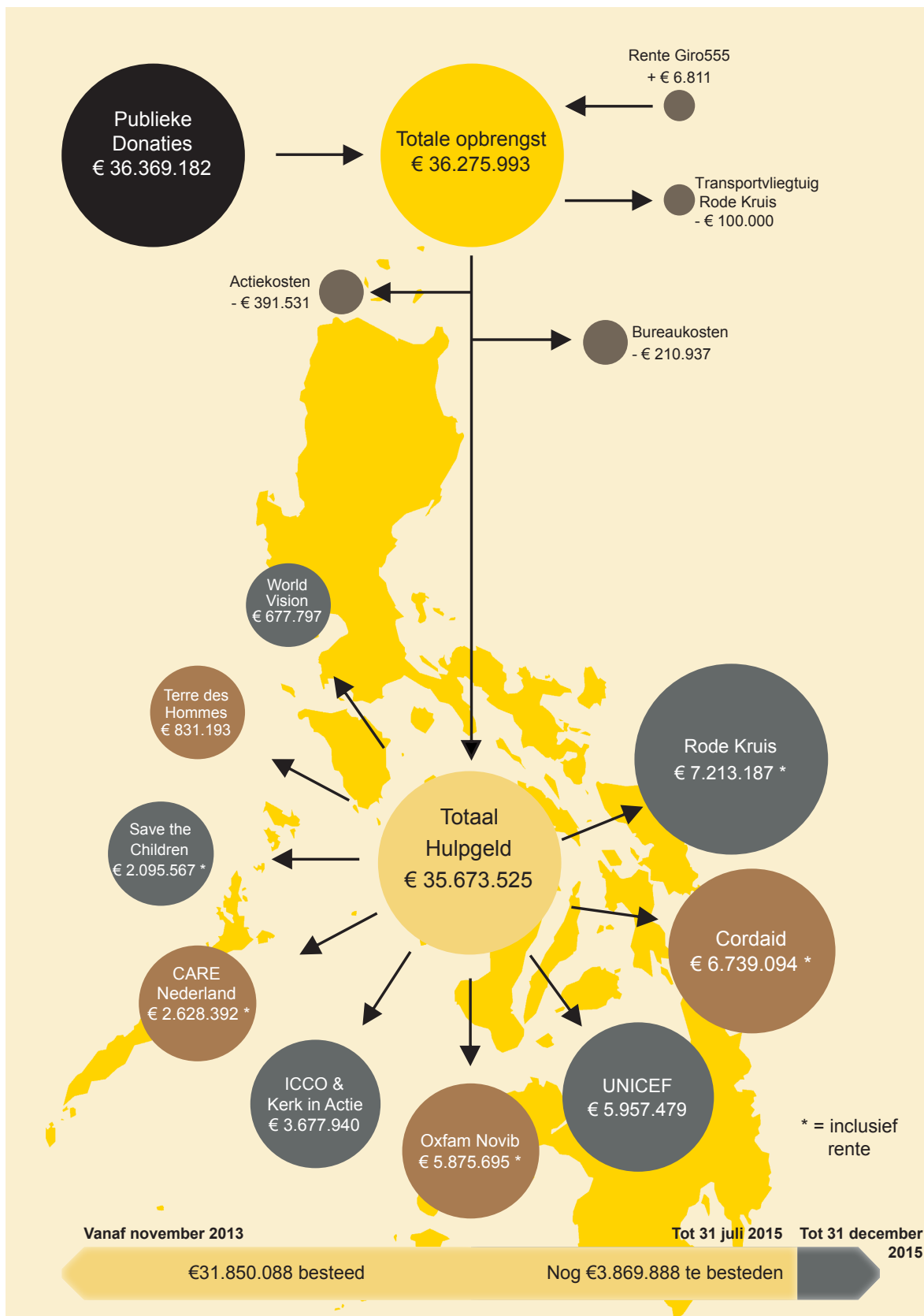
Dit financiële rapport complementeert het inhoudelijke rapport (deel 2) met de uitleg over hulpverlening, behaalde resultaten van de hulpverlening en persoonlijke verhalen van getroffenen, dat op dezelfde datum is verschenen.

Er is meer informatie te vinden over de Nationale Actie “Help Slachtoffers ramp Filipijnen” op de website www.giro555.nl. Daarnaast vind u op de website uitleg over Giro555, hoe hulporganisaties samenwerken, hoe kwaliteit bewaakt wordt, eerdere Nationale Acties enz.

1. Financieel overzichtstabel en -figuur

Figuur 1: Overzicht financiën

Tabel 1: Totale financiële overzicht van de Giro555-actie 'Help Slachtoffers ramp Filipijnen'

Baten		
Opbrengst publieke donaties	€ 36.369.182	
Geormerkt voor vlucht Rode Kruis	- € 100.000	
Rente Giro555	€ 6.811	
<i>Totaal baten</i>		€ 36.275.993
Lasten		
Kosten eigen fondsenwerving	€ 391.531	
Giro555 bureaunkosten 2013 - 2015	€ 210.937	
<i>Totaal lasten</i>		€ 602.468
Resultaat Haiyan-actie en verdeeld		€ 35.673.525

	% volgens basis verdeelsleutel 2013	% volgens verdeling Nationale Actie Haiyan	Totaal ontvangen	Rente opbrengst	Totaal te besteden
CARE Nederland	6,87	7,35	€ 2.622.004	€ 6.388	€ 2.628.392
Cordaid Mensen in Nood	17,85	18,87	€ 6.731.594	€ 7.500	€ 6.739.094
ICCO en Kerk in Actie	9,85	10,31	€ 3.677.940		€ 3.677.940
Nederlandse Rode Kruis	19,17	20,22	€ 7.213.187	€ 23.633	€ 7.236.820
Oxfam Novib	15,57	16,46	€ 5.871.862	€ 3.833	€ 5.875.695
Save the Children	5,49	5,86	€ 2.090.469	€ 5.098	€ 2.095.567
Stichting Vluchteling*	5,15	0	€ 0		€ 0
Terre des Hommes	2,25	2,33	€ 831.193		€ 831.193
UNICEF Nederland	15,99	16,70	€ 5.957.479		€ 5.957.479
World Vision	1,81	1,90	€ 677.797		€ 677.797
Totaal vaste deelnemers	100,00	100,00	€ 35.673.525	€ 46.452	€ 35.719.976

* Stichting Vluchteling deelt niet mee in de opbrengsten, omdat zij geen hulp verlenen aan slachtoffers van de tyfoon. Organisaties zonder rente opbrengsten, geven aan de ontvangen gelden direct aan de partnerorganisatie te hebben overgemaakt.

	Committeringen	Overmakingen	Bestedingen	AKV*	Percentage AVK
CARE Nederland	€ 2.430.000	€ 1.884.889	€ 1.858.836	€ 139.912	7,00%
Cordaid Mensen in Nood	€ 6.135.471	€ 4.971.118	€ 4.881.476	€ 356.269	6,80%
ICCO en Kerk in Actie	€ 3.437.327	€ 3.437.327	€ 3.437.327	€ 240.613	6,54%
Nederlandse Rode Kruis	€ 6.764.929	€ 6.089.405	€ 5.967.819	€ 471.748	6,54%
Oxfam Novib	€ 5.460.832	€ 5.096.188	€ 4.685.409	€ 352.665	7,00%
Save the Children	€ 1.949.217	€ 1.948.740	€ 1.949.217	€ 146.333	6,98%
Terre des Hommes	€ 773.009	€ 759.823	€ 726.504	€ 54.683	7,00%
UNICEF Nederland	€ 5.557.252	€ 5.557.252	€ 5.557.252	€ 400.227	6,72%
World Vision	€ 630.351	€ 630.351	€ 630.351	€ 47.446	7,00%
Totaal	€ 33.153.239	€ 30.375.093	€ 17.311.013	€ 2.155.896	6,77%

* Apparaatskostenvergoeding, Zie paragraaf 5.

2. Inleiding

Op 11 november 2013 startte de stichting Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) de actie 'Help slachtoffers ramp Filipijnen'. Deze Nationale Actie bracht in totaal ruim € 36,3 miljoen op. De ingezamelde gelden zijn verdeeld over 9 hulporganisaties die aan deze actie deelnemen; Care, Cordaid, ICCO, Nederlandse Rode Kruis, Oxfam Novib, Save the Children, Terres des Hommes, Unicef en World Vision. Met het Giro555-geld financieren deze organisaties hulpverlening op de Filipijnen in de periode van 11 november 2013 tot en met 31 december 2015.

In deze derde tussenrapportage volgt een financieel overzicht over de periode 11 november 2013 tot en met 31 juli 2015. Dit overzicht is gebaseerd op de samengevoegde rapportages van de individuele deelnemende organisaties.

3. Opbrengsten en kosten actie

Giro555 is opengesteld voor donaties voor de slachtoffers van de ramp in de Filipijnen van 11 november 2013 tot en met 28 februari 2014. Op Giro555 werd ruim € 36,3 miljoen gedoneerd door de Nederlandse bevolking, bedrijven en gemeenten. Ook de rente over de donaties op Giro555 wordt toegevoegd aan de opbrengst, zoals beschreven in de richtlijnen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft twee keer een vliegtuig ter beschikking gesteld om goederen naar het rampgebied te vervoeren. Ook de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KVNR) heeft € 100.000 op Giro555 gestort, geormerkt voor een hulpvlucht van het Nederlandse Rode Kruis naar de Filipijnen. Dit bedrag is tijdens de actietijd meegerekend in de opbrengst, omdat het binnenkwam op Giro555. Omdat Giro555 geen geormerkte donaties accepteert, wordt deze gift niet meegeteld in de uiteindelijke opbrengst van de Nationale Actie Filipijnen. Dit bedrag wordt in de jaarrekening van het Nederlandse Rode Kruis verantwoord.

Om de Nationale Actie mogelijk te maken worden kosten gemaakt. Dit zijn kosten voor bijvoorbeeld het inrichten van een belpanel, het maken van communicatiemiddelen, medewerkers van het Giro555-bureau, het opschalen van de website en het mogelijk maken van online doneren, het maken van filmmateriaal en bancaire kosten. Deze kosten zijn beperkt gebleven dankzij de inzet van vele vrijwilligers en verschillende gratis aangeboden diensten van bedrijven en media: € 391.531. Dit is 1,1% van de totale opbrengst.¹ Daarnaast maakt Giro555 kosten voor de verantwoording van de bestedingen, zoals het schrijven van rapportages als deze, up to date houden van de website, communicatie, administratie en externe controles. Dit zijn Giro555-bureaunkosten, waarvoor een reservering is opgenomen van € 210.937 voor de gehele verantwoordingsperiode van ruim 2 jaar (0,6% van de totale opbrengst). In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de totale opbrengsten en kosten.

Tabel 2: Baten en lasten van de Giro555 Filipijnen-actie

Baten		
Publieke donaties	€ 36.369.182	
Geormerkt voor vlucht Rode Kruis	- € 100.000	
Rente Giro555	€ 6.811	
<i>Totaal baten</i>		€ 36.275.993
Lasten		
Kosten eigen fondsenwerving	€ 391.531	
Giro555 bureaunkosten 2013-2015	€ 210.937	
<i>Totaal lasten</i>		€ 602.468
Totaal vaste deelnemers		€ 35.673.525

¹ Het Centraal Bureau voor Fondsenwerving (CBF) schrijft voor dat maximaal 25 procent van de totale opbrengst besteed mag worden aan fondsenwerving.

4. Verdeling en overmaking Giro555-gelden

Na aftrek van de actie- en Giro555-bureaunkosten is de opbrengst verdeeld onder 9 hulporganisaties die deelnamen. Stichting Vluchteling deelt niet mee in de opbrengsten, omdat zij geen hulp verlenen aan slachtoffers van de tyfoon. Hierdoor is de daadwerkelijke verdeling anders dan de oorspronkelijk vastgestelde verdeelsleutel. De gebruikte verdeelsleutel is weergegeven in de laatste kolom van tabel 3. De 9 overige hulporganisaties gebruiken het geld om hun hulpverlening op de Filipijnen te financieren in de periode tot en met december 2015.

De verdeling over de Giro555-deelnemers vindt plaats conform een jaarlijks vastgestelde verdeelsleutel en staat al vast voordat er een actie komt. Hierdoor weten alle deelnemers vanaf het moment dat een Nationale Actie start op welk deel van de opbrengst zij recht hebben en kunnen zij het geld snel en direct inzetten voor hulpverlening. Deze verdeelsleutel wordt berekend op basis van de omvang van de wereldwijde humanitaire hulpverlening en de opbrengsten van de fondsenwerving in Nederland van de betreffende organisaties, beide berekend over de afgelopen 3 jaar (zie tabel 3).

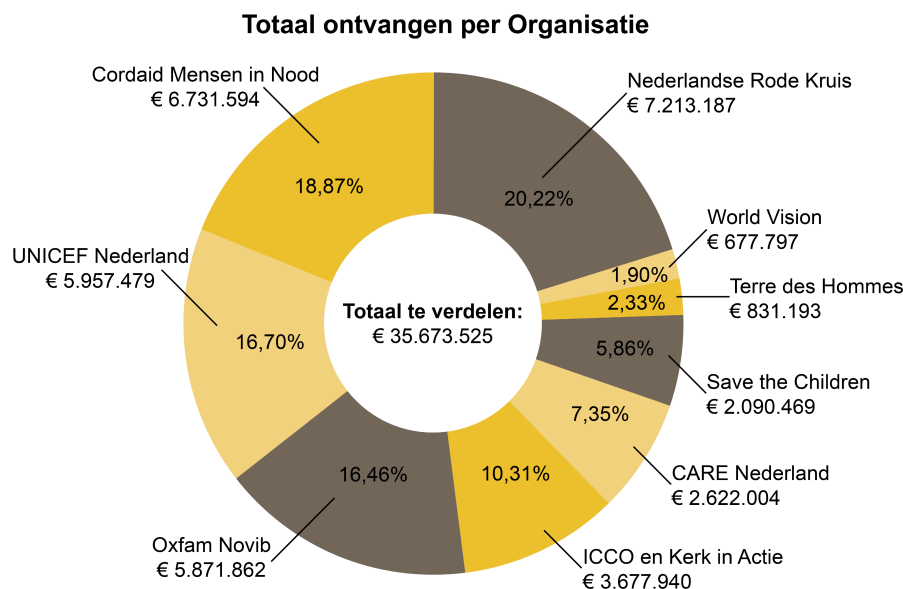
Tabel 3: Verdeelsleutel Giro555 2013

	Basis	Nationale Actie Haiyan
CARE Nederland	6,87	7,35
Cordaid Mensen in Nood	17,85	18,87
ICCO en Kerk in Actie	9,85	10,31
Nederlandse Rode Kruis	19,17	20,22
Oxfam Novib	15,57	16,46
Save the Children	5,49	5,86
Stichting Vluchteling*	5,15	0
Terre des Hommes	2,25	2,33
UNICEF Nederland	15,99	16,70
World Vision	1,81	1,90
Totaal vaste deelnemers	100%	100%

In tabel 4 staat het totaal van de overmakingen van Giro555 naar de deelnemers. Dit bedrag is niet in één keer overgemaakt, maar in fasen. Dit is te zien in bijlage 1. Om direct te kunnen starten met levensreddende noodhulp worden de eerste donaties snel overgemaakt aan de deelnemende organisaties. Hiervoor is wel steeds goedkeuring van het bestuur van de stichting Samenwerkende Hulporganisaties nodig dat minimaal wekelijks overleg voert tijdens een Nationale Actie. De laatste overmaking is gedaan nadat de rekening op 28 februari 2014 is gesloten voor de actie "Help slachtoffers ramp Filipijnen".

Tabel 4: Verdeling van de Giro555-gelden per deelnemer

	Totaal verdeeld
CARE Nederland	€ 2.622.004
Cordaid Mensen in Nood	€ 6.731.594
ICCO en Kerk in Actie	€ 3.677.940
Nederlandse Rode Kruis	€ 7.213.187
Oxfam Novib	€ 5.871.862
Save the Children	€ 2.090.469
Terre des Hommes	€ 831.193
UNICEF Nederland	€ 5.957.479
World Vision	€ 677.797
Totaal deelnemers	€ 35.673.525

Figuur 2: Verdeling van Giro555-gelden per organisatie

Nadat Giro555 de gelden heeft overgemaakt aan de deelnemende organisaties, is het de verantwoordelijkheid van de organisaties zelf om deze gelden te besteden aan hulp in het rampgebied. Al deze in Nederland gevestigde organisaties hebben hun eigen manier van werken. Sommige verlenen hulp via hun internationale koepelorganisatie, terwijl andere directe hulp verlenen vanuit een eigen veldkantoor of werken via partner- of zusterorganisaties. Dit is van invloed op de geldstromen van de deelnemende organisaties, die inzichtelijk gemaakt worden in bijlage 2. Omdat de Filipijnen regelmatig getroffen worden door natuurrampen en het een arm land is, waren alle 9 organisaties al werkzaam in het gebied voordat de tyfoon Haiyan de eilanden trof. De organisaties waren daarom al bekend met lokale partner- en zusterorganisaties en maken zoveel mogelijk gebruik van deze bestaande netwerken bij het opzetten van hulpprogramma's met Giro555 bijdragen. De deelnemers maken zelf afspraken met de organisaties waarmee zij samenwerken. Soms worden alle gelden voorafgaand aan een project overgemaakt, maar het komt ook voor dat de overmaking in delen plaatsvindt. Daarbij wordt het laatste bedrag overgemaakt bij voltooiing van het project en na controle door de hulporganisatie.

5. Opbrengsten en kosten Giro555-deelnemers (AKV)

Elk van de deelnemers kan zelf beslissen op welke wijze en aan wat voor type hulp de bijdrage van Giro555 wordt besteed, zolang deze vallen binnen afspraken van de stichting Samenwerkende Hulporganisaties. Zo mogen de Giro555-middelen met uitzondering van de AKV (zie onder) alleen worden besteed in de Filipijnen, binnen de gestelde bestedingstermijn van 26 maanden (tot en met 31 december 2015) en met het doel om adequate noodhulp en/of wederopbouw te verlenen aan slachtoffers van de tyfoon Haiyan. De organisaties zijn ook zelf verantwoordelijk voor een correcte en efficiënte besteding. Dit gebeurt conform de beheerskaders van de deelnemers en de aanvullende afspraken zoals opgenomen in de reglementen van de stichting Samenwerkende Hulporganisaties. Deze reglementen zijn te vinden op de website van Giro555.

Een deel van het Giro555-geld wordt niet in het rampgebied in de Filipijnen besteed, maar hier in Nederland of binnen het internationale netwerk. Dit deel wordt de apparaatskostenvergoeding (AKV) genoemd. Dit zijn de kosten die de hulporganisaties maken ter voorbereiding en coördinatie van de hulpverlening. Hieronder vallen het beoordelen, coördineren, controleren en verantwoorden van de hulpprogramma's, kosten voor staf die zich daarmee bezig houdt. Volgens afspraak van de stichting SHO mag de AKV niet meer dan 7% van de feitelijk bestede middelen bedragen. Onder deze 7% vallen dus ook de voorbereidings- en coördinatiekosten die een eventueel betrokken internationale koepel- of zusterorganisatie maakt.

In tabel 5 hieronder is te zien hoeveel AKV de Giro555-deelnemers gedurende deze rapportage periode (21 maanden) hebben besteed. In totaal hebben de deelnemers gezamenlijk €2.155.896 verantwoord als apparaatskosten.

6. Bestedingsproces en bestedingen

6.1 Bestedingsproces

De hulporganisaties achter Giro555 werken bij de hulpverlening op de Filipijnen met partners of via een koepelorganisatie. Vaak dienen deze partnerorganisaties (of uitvoerende organisaties) projectvoorstellen in bij de betrokken hulporganisatie. Bij goedkeuring van het voorstel gaat deze hulporganisatie een comittering (verplichting) aan voor financiering van het voorgestelde hulpproject. Deze gelden worden als het ware gereserveerd voor een bepaald voorstel of project en kunnen niet meer vrij gemaakt worden voor andere projecten. Hierna worden de middelen, al dan niet in gedeelten, door de hulporganisatie overgemaakt naar de partnerorganisatie. Vervolgens besteden de partners de gelden en wordt daarover via de betrokken hulporganisatie gerapporteerd. In sommige gevallen worden projecten voorgefinancierd door lokale organisaties en vindt de overmaking plaats op basis van goedgekeurde rapportages. De bestedingen kunnen dan dus hoger zijn dan de overmakingen. Rente die hulporganisatie ontvangen over het Giro555-geld komt eveneens ten goede aan de hulpverlening op de Filipijnen.

In tabel 5 is te zien hoeveel geld er door de hulporganisaties is gecommiteerd, overgemaakt en besteed aan hulp en aan AKV tot en met 31 juli 2015. De totale bestedingen (inclusief AKV) bedragen. €31.850.088. Dat betekent dat in 21 maanden van de hulpverlening ruim 89% van de Giro555-gelden is besteed aan hulp in de Filipijnen.

Tabel 5: Overzicht financiën per deelnemer

	Committeringen	Overmakingen	Bestedingen	AKV
CARE Nederland	€ 2.444.851	€ 1.884.889	€ 1.858.836	€ 139.912
Cordaid Mensen in Nood	€ 6.135.471	€ 4.971.118	€ 4.881.476	€ 356.269
ICCO en Kerk in Actie	€ 3.437.327	€ 3.437.327	€ 3.437.327	€ 240.613
Nederlandse Rode Kruis	€ 6.764.929	€ 6.089.405	€ 5.967.819	€ 417.748
Oxfam Novib	€ 5.460.832	€ 5.096.188	€ 4.685.409	€ 352.665
Save the Children	€ 1.949.217	€ 1.948.740	€ 1.949.217	€ 146.333
Terre des Hommes	€ 773.009	€ 759.823	€ 726.504	€ 54.683
UNICEF Nederland	€ 5.557.252	€ 5.557.252	€ 5.557.252	€ 400.227
World Vision	€ 630.351	€ 630.351	€ 630.351	€ 47.446
Totaal	€ 33.153.239	€ 30.375.093	€ 29.694.191	€ 2.155.896

De afspraak om minimaal 60% van de gelden gedoneerd ten behoeve van de Filipijnen actie vóór 31 december 2014 te besteden, werd door alle deelnemers behaald.

6.2 Bestedingen aan noodhulp en wederopbouw

Giro555-geld wordt ingezet voor zowel noodhulp als wederopbouw.

Onder noodhulp verstaan de hulporganisaties achter Giro555:

“Tijdelijke hulp, direct volgend op een grote ramp of crisis, om de levensbedreigende situatie van de direct getroffen, mensen wier leven bedreigd wordt en die hun woon- en werkomgeving en waardigheid geheel of gedeeltelijk zijn kwijtgeraakt, weg te nemen, met het doel hen te voorzien van basisbehoeften zoals tijdelijk onderdak, water, voedsel, sanitair gezondheidszorg en bescherming (fase 1).” (SHO Actiereglement-september 2012, p.2)

Noodhulp zorgt ervoor dat mensen in leven blijven, maar wederopbouw draagt ertoe bij dat mensen zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien en onafhankelijk zijn van hulpverlening. Dus is het essentieel om zodra het mogelijk is aan langere termijn planning te doen en wederopbouw te starten.

Onder wederopbouw verstaat de SHO:

“Hulp direct volgend op noodhulp, gericht op vermindering van kwetsbaarheid van slachtoffers in niet levensbedreigende situaties (zoals herstel van woningen en andere faciliteiten, voorzieningen en economische activiteiten) en het terug dringen van risico's van herhaling ondermeer via capaciteitsopbouw (fase 2).” (SHO Actiereglement- versie september 2012, p.2)

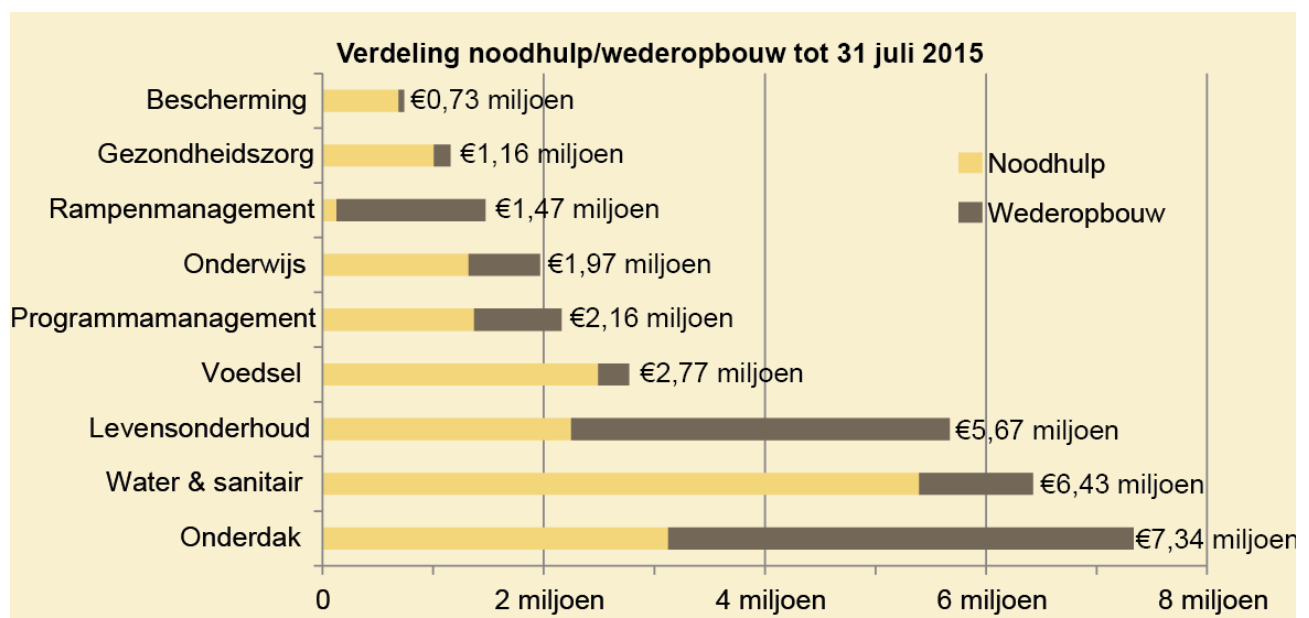
Onder wederopbouw vallen activiteiten die helpen het normale leven weer op te pakken, zoals herstel van economische en inkomensgenererende activiteiten, het opzetten van een werkend onderwijsstelsel en het bouwen van huizen voor de langere termijn. In de praktijk is een strikte scheiding tussen noodhulp en wederopbouw niet altijd te maken. In onderstaande tabel is te zien hoeveel geld er besteed is aan noodhulp en wederopbouw per cluster.

Tabel 6: splitsing bestedingen aan noodhulp en wederopbouw per cluster

	Noodhulp		Wederopbouw		Totaal	
	Euro	%	Euro	%	Euro	%
Gezondheidszorg	€ 1.006.569	6%	€ 148.146	1%	€ 1.154.715	4%
Water & sanitaire voorziening	€ 5.394.367	30%	€ 1.030.819	9%	€ 6.425.185	22%
Voedsel	€ 2.492.429	14%	€ 280.022	2%	€ 2.772.451	9%
Levensonderhoud	€ 2.248.647	13%	€ 3.423.183	29%	€ 5.671.829	19%
Onderwijs	€ 1.320.111	7%	€ 646.987	5%	€ 1.967.098	7%
Onderdak	€ 3.127.805	18%	€ 4.207.151	35%	€ 7.334.956	25%
Rampmanagement	€ 124.441	1%	€ 1.348.495	11%	€ 1.472.936	5%
Bescherming	€ 688.039	4%	€ 47.185	0%	€ 735.224	2%
Programmamanagement	€ 1.369.399	8%	€ 790.398	7%	€ 2.159.798	7%
Totaal	€ 17.771.806	100%	€ 11.922.385	100%	€ 29.694.192	100%

Na 21 maanden is 59,85% aan noodhulp uitgegeven en 40,15% aan wederopbouw. In de resterende vijf maanden zal de focus van de bestedingen op de afronding van de wederopbouw liggen.

Figuur 3: Verdeling noodhulp versus wederopbouw

6.3 Bestedingen per organisatie en cluster

Giro555 gebruikt voor haar rapportages een onderverdeling in 9 clusters: onderdak, water en sanitaire voorzieningen, voedsel, levensonderhoud, gezondheidszorg, onderwijs, bescherming, rampenmanagement en programmamanagement. In tabel 8 (aan het eind van dit rapport) en in bovengenoemde figuur 3 is te zien dat het merendeel van het Giro555-geld gedurende deze totale rapportage periode is besteed aan onderdak en water en sanitaire voorzieningen. Gedurende het afgelopen jaar zijn vooral de bestedingen ten aanzien van onderdak en levensonderhoud gestegen. De keuze om gelden te besteden binnen een bepaald cluster wordt per organisatie bepaald en hangt af van factoren als hoe groot de nood is binnen een cluster, wat blijkt uit de needs assessments en in welke hulp een organisatie is gespecialiseerd.

Resultaten en kosten kunnen niet eenvoudigweg met elkaar vergeleken worden. Zo zijn bijvoorbeeld de kosten van een tent onder andere afhankelijk van de kwaliteit, de grootte, de benodigde transportkosten en de toegankelijkheid van het gebied. Een organisatie die in een ver afgelegen en moeilijk toegankelijk gebied werkt, kan voor hetzelfde bedrag minder tenten leveren dan een organisatie die direct naast een herstelde en bereikbare luchthaven hulp verleent.

6.4 Programmamanagementkosten

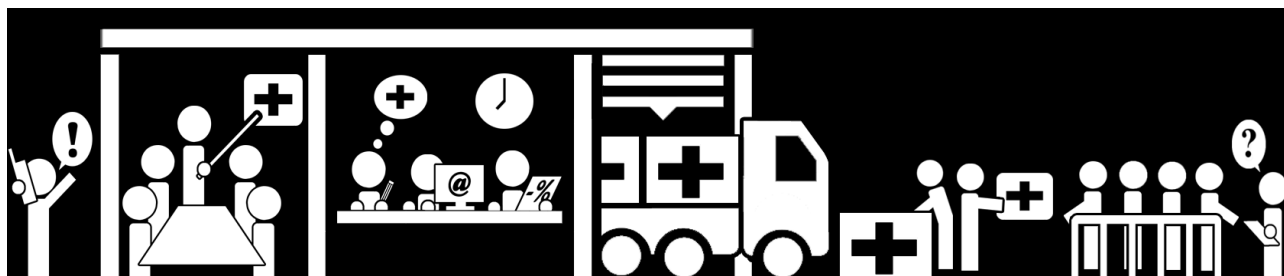
Programmamanagementkosten (PMS) zijn kosten die gerelateerd zijn aan de uitvoering van projecten of programma's in het land van de ramp zelf, in dit geval in de Filipijnen. Zonder deze kosten zou de hulp niet bij de hulpbehoevenden aankomen.

Bijlage 3 geeft een overzicht van het type kosten dat de hulporganisaties boeken als programmamanagementkosten en de manier van het berekenen van deze kosten. Hieronder vallen kosten als het operationeel maken of houden van een veldkantoor (zoals bijvoorbeeld computers, bewaking, gas, licht en water, internet, etc.) de kosten van overkoepelende stafleden en logistieke kosten voor transport, douane en huur van opslagloodsen.

Voor de duidelijkheid is er één concreet voorbeeld uitgelicht, waarbij een hulporganisatie hygiënepakketten uitdeelt aan mensen die al hun spullen verloren hebben door de orkaan. Een hygiënepakket bevat producten als zeep, tandpasta en tandenborstel, maandverband en een handdoek. In onderstaande figuur wordt systematisch weergegeven wat de stappen zijn om de hygiënepakketten bij de hulpbehoevenden te krijgen.

Direct na een ramp onderzoeken noodhulpexperts wie getroffen zijn en welke hulp nodig is. Bij deze zogenoemde *needs assessments* wordt de lokale bevolking betrokken, zodat zij inspraak krijgen in de hulp. Dit proces is belangrijk om ervoor te zorgen dat de juiste mensen de juiste hulp krijgen. Het salaris van deze expert kan onder PMS vallen, evenals de kosten voor het kantoor, de telefoon, computer, overige kantoorbenodigdheden en elektriciteit die zijn of haar werk mogelijk maken. Ook ander personeel wat niet direct betrokken is bij de uitvoering van programma's, maar ondersteunend is aan het werk valt hieronder. Dit zijn bijvoorbeeld een financieel medewerker die de financiën beheert van diverse projecten of een personeelsmanager die zorgt dat de juiste mensen worden aangenomen. Vervolgens moet de hulp worden gepland, goederen worden ingekocht en alle logistiek worden geregeld. In de figuur hieronder wordt er van uitgegaan dat opgeslagen goederen naar de getroffen gebieden worden vervoerd. Soms is het nodig om goederen uit het buitenland te halen. Zonder transport zou de hulp nooit aankomen. Nadat de hulp is uitgedeeld, moeten eventuele klachten worden afgehandeld en er zal worden geëvalueerd.

Figuur 4: Programmamanagementkosten

7. Toerekening resultaten

De bereikte resultaten worden per deelnemer op verschillende wijzen toegerekend aan de bestedingen. Dit heeft te maken met de verschillende werkwijzen per deelnemer en de afspraken die deelnemers maken met organisaties die de programma's daadwerkelijk uitvoeren. Alle organisaties waren al werkzaam in Filipijnen voordat het getroffen werd door Haiyan, mede omdat de Filipijnen regelmatig te maken heeft met natuurgeweld. Sommige hebben een eigen veldkantoor ter plekke, andere werken samen met lokale partner- of zusterorganisaties, of werken via internationale koepelorganisaties. Veel Giro555-deelnemers waren daarom al bekend met lokale partner- of zusterorganisaties en lokale netwerken. Deze lokale organisaties hebben veel kennis van het rampgebied, de bevolking en de lokale culturen, zodat de hulpverlening goed wordt afgestemd op de noden van de bevolking. Dit geldt ook voor de koepelorganisaties, die wereldwijd grote capaciteit en veel middelen beschikbaar hebben, maar ook lokale aanwezigheid in veel landen in de wereld hebben. De financiële bijdrage die de deelnemers van Giro555 ontvangen, is onderdeel van een groter hulpprogramma, waarvoor ze ook van andere donoren geld ontvangen. Al deze donoren hebben, net als de SHO, eisen wat betreft verantwoording en besteding.

Directe financiering

Deelnemers die een eigen veldkantoor hebben of hun partners direct financieren, kunnen een rechtstreekse link leggen tussen de resultaten en de uitgaven. De uitgaven worden gedaan op basis van goedgekeurde projectvoorstellen waarover terug wordt gerapporteerd.

Oormerken

Deelnemers waarbij Giro555-geld onderdeel uitmaakt van een breder programma, maken afspraken met zuster- of partnerorganisaties over specifieke activiteiten of clusters waaraan de Giro555-gelden besteed moeten worden. Dit heet oormerken.

Proportioneel

Bij hulporganisaties achter Giro555 die gelden niet kunnen oormerken omdat het geld van de verschillende donoren wordt samengevoegd, is de 'Nederlandse euro' niet in alle gevallen precies te volgen. Deze hulporganisaties berekenen de resultaten proportioneel. Als een organisatie bijvoorbeeld € 1 miljoen van Giro555 heeft ontvangen en met haar totale programma van € 10 miljoen 500.000 mensen heeft kunnen helpen, rapporteert deze organisatie dat met de Giro555-gelden 50.000 mensen bereikt zijn.

Cordaid Mensen in Nood past een combinatie van bovenstaande wijzen van berekening toe. Zij werken deels via hun partner Caritas Filipijnen, wiens werkzaamheden niet alleen met Giro555-gelden worden gefinancierd. Bij de verantwoording over de bereikte resultaten van een project wordt dan proportioneel berekend welk deel van de resultaten onder Giro555 gerapporteerd kunnen worden. Ook werkt Cordaid Mensen in Nood via het eigen veldkantoor, waar zij Giro555-geld direct besteden aan eigen opgezette projecten. Deze resultaten zijn dus direct aan Giro555 toegeschreven en verantwoord.

Ook het Nederlandse Rode Kruis combineert twee werkwijzen. Hulpactiviteiten die via de internationale koepel worden uitgevoerd zijn onderdeel van grotere projecten met meerdere donoren. Ook is de looptijd van deze projecten niet synchroon met de Giro555-rapportering. De bereikte resultaten van deze hulpactiviteiten worden daarom proportioneel (in aandeel en tijd) berekend. De Giro555-gelden die via het Filipijnse Rode Kruis worden uitgegeven zijn ook onderdeel van een breder programma. In deze rapportage is de Giro555 bijdrage geormerkt voor specifieke activiteiten en hulpgoederen. Voor het verdere wederopbouwprogramma worden ook de bijdragen aan het Filipijnse Rode Kruis proportioneel berekend.

Tabel 7: Wijze van toerekening van resultaten door de SHO-deelnemers

Proportioneel	Oormerken	Directe financiering
Cordaid Mensen in Nood Nederlandse Rode Kruis UNICEF Nederland Oxfam Novib	Nederlandse Rode Kruis World Vision	CARE Nederland Cordaid Mensen in Nood ICCO en Kerk in Actie Save the Children Terre des Hommes

8. Beheersing

Om als deelnemer toegelaten te worden tot de stichting SHO moet de organisatie in Nederland gevestigd zijn en voldoen aan de kwaliteitseisen en drempelvoorwaarden zoals vastgesteld in het SHO-organisatiereglement. Een voorbeeld van de eisen van Giro555 is dat elke deelnemer de “Code of Conduct of the Red Cross and Red Crescent Movement and Non-Governmental Organisations in Disaster Relief” ondertekent en hanteert. Deze code schrijft onder andere voor dat verlening van hulp aan slachtoffers van rampen prioriteit heeft (*humanitarian imperative*), dat prioriteiten gebaseerd moeten zijn op de behoeften van slachtoffers en dat hulp op een onpartijdige manier gegeven moet worden. Ook moet een deelnemer een eigen evaluatiebeleid hebben, het CBF-keur voor fondsenwerving en gemiddeld meer dan een miljoen per jaar aan noodhulp en wederopbouw doen².

Een beheerskader is een set van richtlijnen, doelstellingen en maatregelen om processen succesvol te laten verlopen en risico's te verminderen of vermijden. Het beheerskader van de SHO wordt in eerste instantie gevormd door de beheerskaders van de deelnemers zelf. Dit omdat een groot deel van de deelnemers deel uitmaakt van, of is aangesloten bij, een internationale koepel (internationaal netwerk). Binnen een dergelijke koepel - op internationaal niveau - worden diverse beheersafspraken gemaakt die gelden voor alle aangesloten organisaties, waaronder de betreffende hulporganisatie.

Organisaties die zijn toegelaten tot de SHO zetten hun eigen systemen in voor een optimale besteding van de Giro555-gelden. In aanvulling op de bestaande beheerskaders kent de SHO additionele beheersmaatregelen, vastgelegd in het organisatie- en actiereglement. Daarin staat onder andere dat een deelnemer binnen haar mogelijkheden zorg draagt voor een adequaat intern beheersingsbeleid met betrekking tot uitvoerende organisaties en internationale koepels. Dit beleid omvat een geheel van maatregelen, startend met de beoordeling van de beheerscapaciteit van de uitvoerende organisaties of internationale koepels tot en met de evaluatie en opvolging van de bevindingen achteraf.

Elke hulporganisatie draagt de zorg voor een in opzet en werking deugdelijke administratieve organisatie, met daarin opgenomen een stelsel van maatregelen voor interne beheersing. Hiermee worden de voorwaarden geschapen voor een doelmatige besteding van de Giro555-gelden en de verantwoording daarvan. De goede werking van de administratieve organisatie en interne beheersing dient voortdurend door de hulporganisatie te worden bewaakt.

² Voor overige eisen en drempelvoorwaarden zie het organisatiereglement op <http://giro555.nl/over-sho/>

9. Financiële verantwoording

De financiële verantwoording van de bestedingen van Giro555-gelden vindt plaats binnen de jaarrekening van een deelnemende organisatie. Deze jaarrekening wordt gecontroleerd door de externe accountant van de deelnemer. De jaarrekening of afzonderlijke verantwoording (voorzien van een goedkeurende controleverklaring) wordt binnen zes maanden na de afsluiting van een kalenderjaar bij het bureau van Giro555 ingediend. Naast de verantwoording via de jaarrekening leggen alle deelnemende hulporganisaties verantwoording af aan het Nederlandse publiek middels tussentijdse en eindrapportages, zowel inhoudelijk als financieel. Dit rapport is daar een voorbeeld van.

Tabel 8: Bestedingen per organisatie per cluster tot en met 31 juli 2015

	Gezondheidszorg	Water & sanitaire voorzieningen	Voedsel	Levensonderhoud	Onderwijs	Onderdak	Rampen-management	Bescherming	Programma-management	Totaal
CARE Nederland	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.403.984	€ 0	€ 230.179	€ 0	€ 0	€ 224.673	€ 1.858.836
Cordaid Mensen in Nood	€ 0	€ 602.032	€ 139.996	€ 153.025	€ 211.273	€ 2.260.318	€ 980.219	€ 25.487	€ 509.127	€ 4.881.477
ICCO & Kerk in Actie	€ 162.866	€ 45.298	€ 248.967	€ 1.620.225	€ 25.611	€ 829.584	€ 337.514	€ 76.911	€ 90.350	€ 3.437.327
Nederlandse Rode Kruis	€ 203.595	€ 241.150	€ 1.775.493	€ 166.457	€ 0	€ 3.311.889	€ 155.203	€ 0	€ 114.032	€ 5.967.819
Oxfam Novib	€ 0	€ 2.940.159	€ 0	€ 1.281.586	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 463.664	€ 4.685.409
Save the Children	€ 0	€ 601.958	€ 172.874	€ 641.083	€ 342.279	€ 81.380	€ 0	€ 0	€ 109.643	€ 1.949.217
Terre des Hommes	€ 43.391	€ 74.066	€ 43.099	€ 13.447	€ 211.870	€ 204.878	€ 0	€ 44.794	€ 90.959	€ 726.504
UNICEF Nederland	€ 744.863	€ 1.764.097	€ 392.022	€ 392.022	€ 1.176.065	€ 0	€ 0	€ 588.032	€ 500.151	€ 5.557.252
World Vision	€ 0	€ 156.425	€ 0	€ 0	€ 0	€ 416.727	€ 0	€ 0	€ 57.199	€ 630.351
Totaal	€ 1.154.715	€ 6.425.185	€ 2.772.451	€ 5.671.829	€ 1.967.098	€ 7.334.956	€ 1.472.936	€ 735.224	€ 2.159.798	€ 29.694.192
<i>Percentages</i>	3,89%	21,64%	9,34%	19,10%	6,62%	24,70%	4,96%	2,48%	7,27%	100,00%

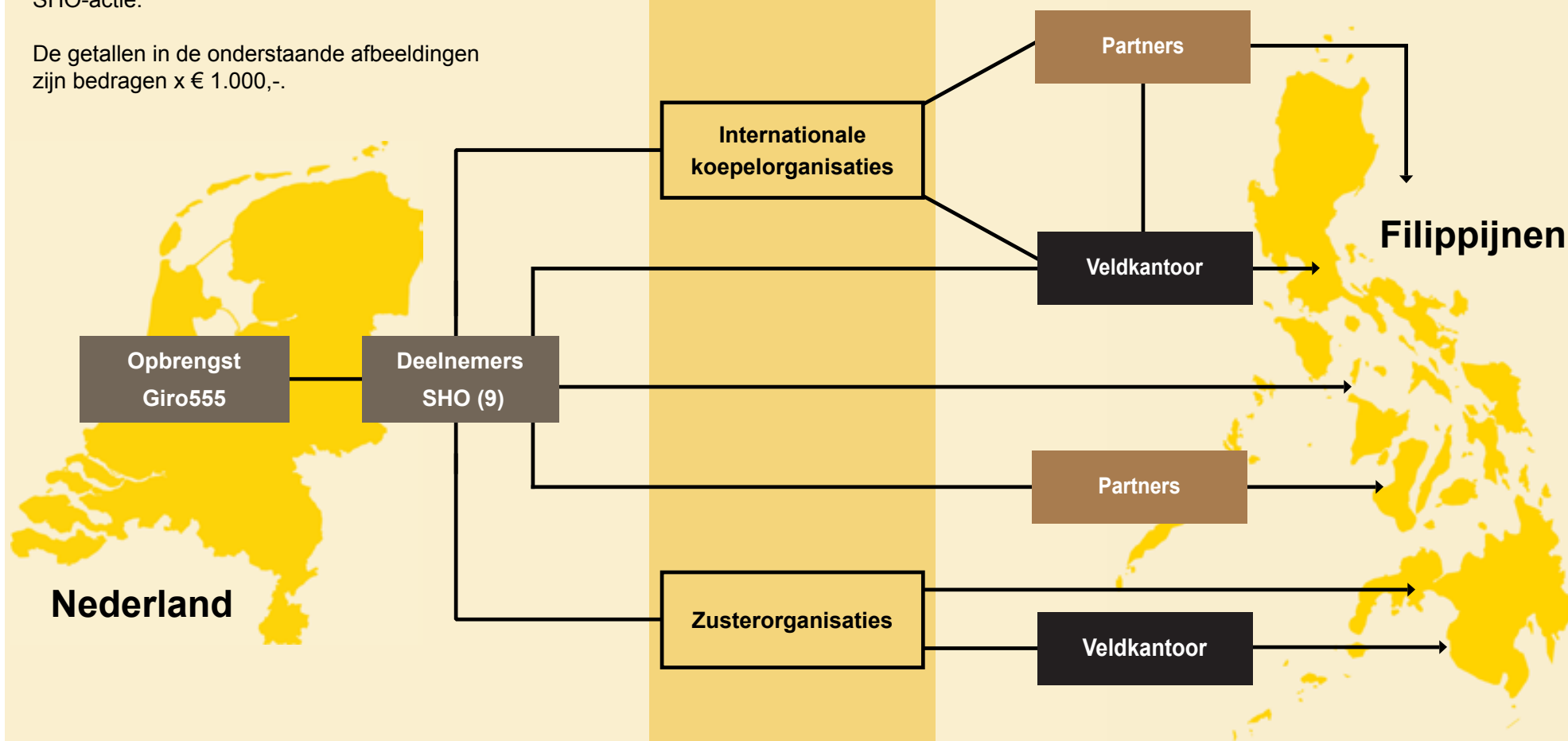
Bijlage 1: Uitsplitsing overmakingen van Giro555 naar deelnemers

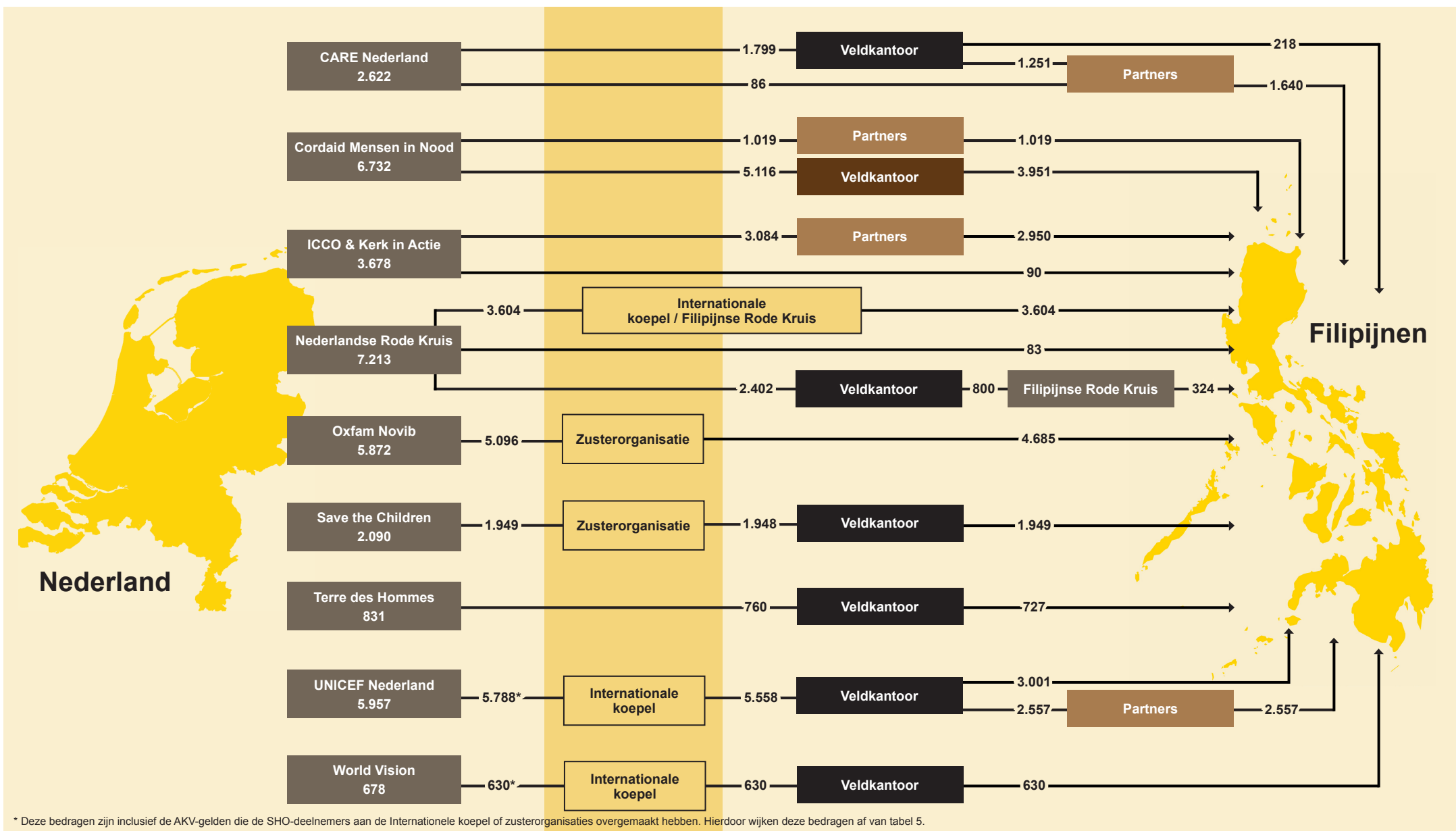
	% Actie Haiyan	1e verdeling 15/11/2013	2e verdeling 21/11/2013	3e verdeling 09/12/2013	4e verdeling 04/04/2015	Totaal verdeeld	Rente Opbrengst	Totaal te besteden
CARE Nederland	7,35%	€ 294.000	€ 1.286.250	€ 697.250	€ 344.504	€ 2.622.004	€ 6.388	€ 2.628.392
Cordaid Mensen in Nood	18,87%	€ 754.800	€ 3.302.250	€ 1.791.365	€ 883.179	€ 6.731.594	€ 7.500	€ 6.739.094
ICCO en Kerk in Actie	10,31%	€ 412.400	€ 1.804.250	€ 980.447	€ 480.843	€ 3.677.940	€ 0	€ 3.677.940
Nederlandse Rode Kruis	20,22%	€ 808.800	€ 3.538.500	€ 1.919.776	€ 946.111	€ 7.213.187	€ 23.633	€ 7.236.820
Oxfam Novib	16,46%	€ 658.400	€ 2.880.500	€ 1.564.534	€ 768.428	€ 5.871.862	€ 3.833	€ 5.875.695
Save the Children	5,86%	€ 234.300	€ 1.025.500	€ 555.989	€ 274.580	€ 2.090.469	€ 5.098	€ 2.095.567
Terre des Hommes	2,33%	€ 93.200	€ 407.750	€ 221.541	€ 108.702	€ 831.193	€ 0	€ 831.193
UNICEF Nederland	16,70%	€ 668.000	€ 2.922.500	€ 1.587.621	€ 779.358	€ 5.957.479	€ 0	€ 5.957.479
World Vision	1,9%	€ 76.000	€ 332.500	€ 181.476	€ 87.821	€ 677.797	€ 0	€ 677.797
Totaal	100,00%	€ 4.000.000	€ 17.500.000	€ 9.499.999	€ 4.673.526	€ 35.673.525	€ 46.452	€ 35.719.976

Bijlage 2: Geldstromen SHO-deelnemers

Deze bijlage schetst schematisch per SHO-deelnemer de afgelegde weg van de SHO-gelden: van SHO-deelnemer tot aan de begunstigden. Het betreft een momentopname per 31 juli 2014. Het volledige beeld van de geldstromen zal worden gegeven in de eindrapportage van deze SHO-actie.

De getallen in de onderstaande afbeeldingen zijn bedragen x € 1.000,-.

Bijlage 3: Programmamanagementkosten (PMS)

Het onderstaande overzicht geeft een overzicht van het type kosten dat de SHO-deelnemers boeken als programmamanagementkosten. Ook legt de tabel kort uit hoe deze kosten worden berekend. Omdat de hulporganisaties onderdeel uitmaken van een groter netwerk van koepels en zusterorganisaties is het niet mogelijk om één standaard definitie van deze kosten voor Giro555 deelnemers te hanteren. Er is wel een richtlijn, die aangeeft dat de kosten in het getroffen gebied gemaakt worden ter ondersteuning van de directe hulpverlening.

PROGRAMMAMANAGEMENTKOSTEN		
Deelnemer	Type kosten (voorbeelden)	Uitleg berekening van PMS
CARE Nederland	Bij PMS worden worden alle kosten verantwoord die nodig zijn om de implementatie van een project in het projectland mogelijk te maken. Hieronder vallen personeelskosten (uitvoerend en ondersteunend), kantoor kosten (huur en verbruikskosten), transport van personeel, aanschaf van kantoomateriaal, communicatie kosten.	Er worden directe kosten geboekt als de kosten betrekking hebben op het betreffende project (zoals de salariskosten van een project manager) Kantoor, personeels, communicatie en transportkosten van een landenkantoor of van een partnerkantoor worden procentueel meegenomen afhankelijk van de tijd die aan een project besteed wordt. Bijvoorbeeld de salariskosten van de landendirecteur die verantwoordelijk is voor meerdere projecten worden procentueel toegerekend aan verschillende projecten.
Cordaid Mensen in Nood	Er zijn 2 uitvoerende veldkantoren opgestart met een volledige kantoorstructuur; huur, telefoon, internet computers maar ook kantoor staf zoals een administrator. Deze kosten vallen onder PMS.	Alle projecten die worden uitgevoerd vanuit deze veldkantoren worden volledig gefinancierd met Giro555-gelden. De PMS kosten worden daarom ook volledig toegerekend aan deze projecten. De partnerorganisatie die ook projecten voor Cordaid uitvoert, rekent 5% van de werkelijke bestedingen als PMS.
ICCO& Kerk in Actie	Kosten van ICCO & Kerk in Actie die de uitvoering van het noodhulpprogramma ondersteunen, inclusief capaciteitsopbouw van de partnerorganisaties. Type kosten zijn: kantoorkosten, personeelskosten, logistiek, transport en kantoorbenodigdheden.	Deze kosten worden specifiek gemaakt voor het noodhulp programma. M.a.w. als het noodhulpprogramma niet wordt uitgevoerd, worden deze kosten niet gemaakt. De kosten van deze activiteiten, inclusief de hiervoor gewerkte uren die uitgevoerd of gemaakt zijn door medewerkers op het veldkantoor in de Filipijnen, worden geboekt als PMS. (NB: De hiervoor gewerkte uren gerealiseerd door medewerkers buiten de Filipijnen worden geboekt als AKV).

PROGRAMMAMANAGEMENTKOSTEN		
Deelnemer	Type kosten (voorbeelden)	Uitleg berekening van PMS
Nederlandse Rode Kruis	Onder PMS vallen alle directe kosten die de implementatie van het Rode Kruis Haiyan programma ondersteunen in het veld. Onder deze kosten vallen o.a. de huurkosten van het lokale kantoor, transportkosten en de kosten van ingezette lokale medewerkers. Ook de kosten voor de uitgezonden Nederlandse Rode Kruis Programma Manager werkzaam op het lokale kantoor in het getroffen gebied vallen onder PMS.	Directe kosten die het Haiyan programma ondersteunen worden onder PMS geboekt. De kosten van het landenkantoor in Manilla dat alle Rode Kruis projecten in het hele land coördineert en aanstuurt, worden proportioneel verdeeld over alle programma's.
Oxfam Novib	Kosten van ondersteunend lokaal personeel (Directeur humanitaire programma's, programma managers, financiële medewerkers, logistiek medewerkers), administratie, IT en HR en lokale kantoorkosten vallen onder PMS.	De daadwerkelijke ondersteunende kosten worden uitgerekend en vervolgens toegerekend aan de door verschillende donoren gefinancierde programma's. Hierbij wordt verder als grens gesteld dat van de door de SHO beschikbaar gestelde fondsen maximaal 10% voor PMS kosten mag worden gebruikt.
Save the Children	- Lokale personele kosten van ondersteunend personeel (o.a. financieel, administratief en logistiek personeel). - Lokale kantoorkosten voor de huur van kantoorruimte, de aanschaf van kantoormeubilair en -apparatuur (computers), telefoon en internet van de veldkantoren in de Filipijnen welke gerelateerd zijn aan de directe uitvoering van de programma activiteiten. - Lokale audit- en evaluatiekosten welke gerelateerd zijn aan de directe uitvoering van de programma activiteiten.	Het betreft hier de kosten gemaakt in het land zelf die de uitvoering van de directe programma activiteiten ondersteunen. Een klein deel van de totale PMS kosten van de betrokken veldkantoren in de Filipijnen komt daarom voor rekening van een programma. Berekening vindt plaats naar ratio op basis van het aantal gewerkte uren voor een specifiek programma (i.g.v. lokale personele kosten) en het aandeel van het betreffende programmabudget in verhouding tot het totale programmabudget van de veldkantoren in een land (i.g.v. lokale kantoorkosten). In een land met weinig programma's worden de PMS kosten deels gedragen door de leden van SCI. Binnen het gedetailleerde budget zijn specifieke budgetlijnen aangemerkt voor PMS.
Terre des Hommes	Ondersteunende kosten, zoals salarissen van lokale medewerkers die direct betrokken zijn bij het project, transport kosten, logistiek, kantoor huur, kantoorbenodigdheden en andere kantoorkosten.	Alle ondersteunende kosten die gemaakt worden om de hulp na Haiyan uit te voeren, worden naar verhouding verdeeld over de budgetten van de betrokken noodhulpprogramma's. Bij de hulpverlening rond deze ramp liggen de PMS kosten onder de 10% van de totale uitgaven.

PROGRAMMAMANAGEMENTKOSTEN		
Deelnemer	Type kosten (voorbeelden)	Uitleg berekening van PMS
UNICEF Nederland	Monitoring en evaluatie, reiskosten, kantoorbenodigdheden, salarissen van lokaal en internationaal personeel, transportkosten, clustercoördinatie.	Het landenkantoor van UNICEF rekent een gedeelte van deze kosten toe aan PMS, op basis van richtlijnen van de internationale koepel. De omvang van de PMS-kosten hangt samen met de coördinatietaken van de organisatie in de clusterbenadering van de Verenigde Naties. Deze betreffen onderwijs, water en sanitatie, voeding en bescherming van kinderen.
World Vision	World Vision deelt PMS in twee categorieën in: 1) Directe projectkosten die betrekking hebben op meer dan 5 projecten, zoals een auto die door meer dan 5 projecten gebruikt wordt of een accountant die meer dan 5 projecten beheert. 2) Operationele kosten van een kantoor: Administratie, communicatie, inkoop en logistiek, veiligheid, financiën, HR, IT, monitoring en evaluatie, interne audits, management staf.	PMS wordt toegerekend naar de projecten op basis van de omvang van het budget van het project in verhouding tot het budget van alle projecten bij elkaar opgeteld. Ieder project draagt daarmee een 'fair share' bij aan PMS. Dat geldt voor zowel de gedeelde kosten als voor de operationele kosten.

Colofon

Uitgave Stichting Samenwerkende Hulporganisaties (SHO)
© Den Haag, november 2015

Contact

Voor vragen of meer informatie over Giro555 kunt u terecht op 070-4455699
of via info@giro555.nl